

SKA 5 - TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ

Uluslararası derecelendirme kuruluşu Times Higher Education (THE), SDG 5 etiketi olan Toplumsal Cinsiyet Eşitliği (Gender Equality) kapsamında Üsküdar Üniversitesi, bu alandaki çalışmaları ile tescillenerek listelenme hakkı kazanmıştır. SDG 5-Toplumsal Cinsiyet Eşitliği kapsamında, kadın öğrencilerin üniversiteye istihdamı, mezun olma oranları, bu oranların sistematik olarak ölçülmesi ve takip edilmesi, kadınların eğitime erişimine/katılımına yönelik politikalar, eylem planları, mentorluk uygulamaları, burslar ve diğer olanaklar, kadınların az temsil edildiği alanlara yönelik uygulamalar, kadın çalışan oranlarının takibi, yönetimde yer alma oranları, ayrımcılıkla ilgili politika ve uygulamalar, anne adayı kadınlara yönelik sağlanan olanaklar gibi başlıklarda yapılan çalışmalar listelenmektedir.

- İlk nesil kadın öğrencilerin oranı

Başlıklar	Değer	2024 yılından itibaren yıllık değişim
Öğrenci sayısı	17.123	1%
Diploma programına başlayan öğrenci sayısı	4.861	15%
Diploma programına başlayan ilk nesil öğrenci sayısı	2.443	34%
Diploma programına başlayan kadın öğrenci sayısı	3.380	11%
Diploma programına başlayan ilk nesil kadın öğrenci sayısı	1.579	34%

- Öğrenci erişim ölçütleri

- Üniversiteniz bir kurum olarak kadınların başvuru oranını ve kabul veya giriş oranını sistematik olarak ölçüyor/takip ediyor mu?

- Evet. Kanıt url:

<https://uskudar.edu.tr/uscozum/en/womens-access-to-education>

Her yıl olduğu gibi bu yıl da Öğrenci İşleri Birimi'nden öğrenci sayısı, kadın öğrenci sayısı, birinci kuşak öğrenci sayısı vb. verileri alarak “Üsküdar Üniversitesi Kadının Eğitime Erişimi Takip Çizelgesi” adlı takip çizelgesine işledik. Bu yıl, önceki yıllarda yapılan çalışmalara önemli bir katkı olarak, birinci kuşak öğrenci sayılarını ve yeni giren öğrencilerin STEM, Tıp ve Sanat ve Beşeri Bilimler/Sosyal Bilimler alanlarına dağılımını da tabloya ekledik. Her yıl güncellenen ve önceki yılların oranlarını gösteren tablo, Üsküdar Üniversitesi'nin kamuoyuna karşı şeffaflık ilkesini hayata geçirmesine ve toplumsal cinsiyet eşitliği eylem planı çalışmalarına katkı

sağlıyor. Üsküdar Üniversitesi Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Eylem Planı'nın (2022-2026) da bir amacı olan kadınların eğitime erişimi bu tablo ile düzenli olarak takip edilmektedir.

- Bir kurum olarak üniversitenizin kadınların üniversiteye başvuruları, kabulü/girişi ve katılımını ele alan bir politikası (örneğin bir Erişim ve Katılım planı) var mı?
- Evet. Kanıt dosyası yüklendi (GEAP+Entrance policy.pdf).

Oluşturulan politika (yyyy)	2022
Yorum	2022 yılı GEAP'ın yayınlandığı tarihtir.
Politika gözden geçirildi (yyyy)	2023
Yorum	GEAP her yıl uygulanmaya devam etmektedir.

Yüklenen kanıtlar iki politikayı içermektedir: 1) Üsküdar Üniversitesi Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Eylem Planı (ÜÜGEAP), 2) başvuru ve girişte kadınlara yönelik hükümlere ilişkin ulusal politika. Kadınların erişimine yönelik hedefler, Kadınların Eğitime Erişim Takip Çizelgesi, ÜÜGEAP ve Çözüm Odaklı Kadın Sorunu, Şiddet ve Suçla Mücadele, İnsan Odaklı İletişim, Aile Hekimliği, İnsan Hakları Çalışmaları, İş Güvenliği, İş Sağlığı ve Çevre Sağlığı, Küreselleşme ve Gençlik Sorunları, Engelsiz Yaşam Desteği, Genç Beyinler Akademisi, Anne ve Bebek Ruh Sağlığı, Postkolonyal Çalışmalar, İnsani Değerler Eğitimi Uygulama ve Araştırma Merkezleri gibi araştırma merkezlerinin çalışmaları ile desteklenmektedir. Geçtiğimiz günlerde, 41 uygulama ve araştırma merkezi arasında, toplumsal cinsiyet eşitliği ve sürdürülebilirlik çalışmaları ile ilgili faaliyetleri içeren görev ve sorumluluk paylaşımına ilişkin yıllık toplantı düzenlenmiştir. (<https://doi.org/10.32739/uha.id.56904>)

- Üniversiteniz bir kurum olarak kadınlara yönelik erişim programları (örneğin mentorluk, burslar veya diğer olanaklar) sağlıyor mu?

- mentorluk, burslar veya diğer olanaklara dair kanıt dosyası yüklendi (2023-2024-TR_mentoring_other provisions_women_revised_11th_october.pdf)

Sunulan kanıtlar, her yıl düzenli olarak iki yıllık raporlar halinde yayınlanan kadınların erişim programları bağlamında çok ayrıntılıdır. ÜSÇÖZÜM bu raporları sistematik olarak izlemekte ve web sitesinde (<https://uskudar.edu.tr/uscozum/en/annual-reports>) yayınlamaktadır. 2023 raporunda, mentorluk, gönüllülük, STK'lar ve yerel yönetimlerle işbirliği içinde yürütülen ve öğrencilere ücret ödenen sosyal sorumluluk projelerine de yer veriliyor. Raporda ayrıca ödül ve patentler, mentorluğun önünü açan yayınlar ve kurslar ile toplumsal cinsiyet eşitliğine ilişkin diğer destekleyici hükümlere de yer veriliyor. Bunun dışında burslarla ilgili bilgiler de raporda

mevcuttur. Ayrıca, üniversitenin ilgili bölümleri tarafından araştırma/proje olanakları ve fırsatları düzenli olarak e-posta yoluyla bildirilmektedir.

- Üniversiteniz bir kurum olarak kadınların yeterince temsil edilmedikleri alanlarda başvuru yapmalarını teşvik ediyor mu?

- Üniversitelere erişim yoluyla, bölgesel veya ulusal kampanyalarda diğer üniversiteler ve/veya toplum grupları ve/veya hükümet ve/veya STK'lar ile işbirliği yaparak

Kanıt dosyası yüklendi (2023-2024-EN-ARGEYEP_women_project_tracking_report_2024 Verileri.pdf).

Kanıtlar, kadın akademisyenlerin araştırma ve geliştirme faaliyetlerine ilişkin yıllık raporu ve kadınların yetersiz temsil edildiği alanlardaki çalışmaları içermektedir. 2023-2024 raporu ÜSÇÖZÜM (<https://uskudar.edu.tr/uscozum/en/annual-reports>) ve ARGEYEP işbirliği ile hazırlanmıştır. Bir önceki yıllara karşılaştırmaların yer aldığı raporda, kadınların çeşitli proje türlerini koordine etme, patent geliştirmede başarı elde etme gibi araştırma ve geliştirme faaliyetlerine katılım ve başvuru oranları yer alıyor. Kadın akademisyenlerimizin stand-up gösterileri yapıp gelirlerini bağışlamaları, üniversitede azımsanmayacak sayıda sosyal sorumluluk projesine öncülük etmeleri ve çeşitli ulusal derneklerle üniversite arasında köprü kurmaları, kadın öğrencilerin katılımını ve ücretli çalışmalarını artırmaları gibi çeşitli alanlarda önemli temsiliyetlerinin çarpıcı rakam ve oranları yıl bazında sunuluyor.

- Kıdemli kadın akademisyenlerin oranı

Başlıklar	Değer	2024'ten itibaren yıldan yıla değişim
Çalışan sayısı	1.166	3%
Akademik personel sayısı	563	-6%
Kıdemli akademik personel sayısı	282	7%
Üst düzey kadın akademik personel sayısı	136	46%

Başlıklar	Değer	2024'ten itibaren yıldan yıla değişim
Mezun sayısı	3.859	19%
Konu alanına göre mezun sayısı (STEM, Tıp, Sanat ve Beşeri Bilimler/Sosyal Bilimler): Toplam	3.331	4%
Mezun sayısı: STEM	579	4%
Mezun sayısı: Tıp Fakültesi	1.378	4%
Mezun sayısı: Sanat ve Beşeri Bilimler / Sosyal Bilimler	1.372	4%
Konu alanına göre kadın mezun sayısı (STEM, Tıp, Sanat ve Beşeri Bilimler / Sosyal Bilimler): Toplam	2.371	4%
Kadın mezun sayısı: STEM	320	4%
Kadın mezun sayısı: Tıp Fakültesi	1.106	4%
Kadın mezun sayısı: Sanat ve Beşeri Bilimler / Sosyal Bilimler	944	4%

- Diploma alan kadınların oranı

- Kadın ilerleme ölçütleri

- Üniversitenizin bir kurum olarak kadınlara karşı ayrımcılık yapmama politikası var mı?

- Evet. Kanıt dosyası yüklendi (5_6_1_(ENG) ÜSKÜDAR UNIVERSITY DIRECTIVE ON PREVENTION OF HARASSMENT AND DISCRIMINATION.pdf)

Taciz ve Ayrımcılığın Önlenmesi Yönergesi ana politika olarak sunulmakta ve olayların sorgulanması için bir komisyon kurulmasını gerektirmektedir. Tamamlayıcı politika ise, öğrencilerin ve çalışanların bildirimlerini 'Çözüm Merkezi' üzerinden gizlilik içinde takip etmeye yönelik çevrimiçi uygulamadır (<https://cozum.uskudar.edu.tr>). Ayrımcılık yapmama konusunda üniversite hastanesi NP Beyin Hastanesi, öğrencilere ve çalışanlara destek sağlamak için dijital ölçümler ve ölçekler uyguluyor (Psikolojik Testler (npistanbul.com)) veya yüz yüze indirimler sağlıyor. Üniversitemiz BM'nin "Kadının Güçlenmesi Prensiplerini (WEPS) takip etmektedir (<https://uskudar.edu.tr/tr/icerik/6440/uskudar-universitesinden-toplumsal-ayrimcilik-ile-mucadelede-bmye-tam-destek>). Üniversitemiz, "Kadının Güçlenmesi Eylem Planı" kapsamında Aile Bakanlığı bünyesindeki Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü'ne her yıl veri göndermektedir (<https://www.aile.gov.tr/ksgm/ulusal-eylem-planlari/kadinin-guclenmesi-strateji-belgesi-ve-eylem-planı-2018-2023/>).

Oluşturulan politika (yyyy)	2017
Yorum	Taciz ve Ayrımcılığın Önlenmesi Yönergesi 2017 yılında oluşturulmuştur.
Politika gözden geçirildi (yyyy)	2020
Yorum	Daha önce de belirtildiği üzere, Taciz ve Ayrımcılığın Önlenmesi Yönergesi en son 2020 yılında güncellenmiştir.

- Bir kurum olarak üniversitenizin trans bireyler için ayrımcılık yapmama politikası var mı?
- Evet. Kanıt url:

<https://uskudar.edu.tr/uscozum/en/general-information>

Trans bireyler için ayrımcılık yasağı, Çözüm Odaklı Kadın Sorunları Araştırma ve Uygulama Merkezi'nin (ÜŞÇÖZÜM) hedeflerinden biridir. Her yıl merkezin amaçları arasında yer alan trans bireylerle ilgili konular gözden geçiriliyor. Örneğin, geçtiğimiz yıl bu konuda akademik çalışmalar ve diğer eğitici materyallerin yayınlanmasını amaçlayan yeni bir hedef eklendi. İşte bazı örnekler: “Medya ve İnsan Hakları” kitabı (<https://www.kitapyurdu.com/kitap/medya-ve-insan-haklari/643344.html>); toplumsal cinsiyet rolleri hakkında eğitim ve söyleşi (<https://uskudar.edu.tr/iletisim-fakultesi/tr/etkinlik/1711/doc-dr-yildiz-derya-birincioglu-vural-medya-toplumsal-cinsiyet-rollerini-ogretiyor>). Buna ek olarak, Üsküdar Üniversitesi NP Beyin Hastanesi trans bireylere “Cinsiyet Disforisi Ölçeği” (<https://npistanbul.com/en/gender-dysphoria-scale>) uygulamakta, bedensel ve zihinsel uyum süreçleri açısından kişisel veya toplumsal terapi ve destek sağlamaktadır.

Oluşturulan politika (yyyy)	2016
Yorum	Her yıl belirtildiği gibi, ÜŞÇÖZÜM tarafından ele alınan hedefler 2016 yılında da belirlenmiştir
Politika gözden geçirildi (yyyy)	2023
Yorum	Hedefler geçen yıl 2023'te yeni bir hedef ifadesi eklenerek güncellenmiştir.

- Bir kurum olarak üniversitenizin kadınların katılımını destekleyen bir annelik politikası var mı?
- Evet. Kanıt dosyası yüklendi (5_6_3_Directive on Maternity Leave.pdf).

Geçen yıl sunduğumuz 4857 sayılı İş Kanunu'nun ilgili bölümüne ek olarak bu yıl, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın yönetmelikleriyle belirlenen ve Üsküdar Üniversitesi tarafından

uygulanan doğum izinlerine ilişkin bir başka resmi yönergeyi sunuyoruz. Bu yönetmelikler çerçevesinde, sunduğumuz belge doğum, evlat edinme, doğum sonrası çocuk bakımı durumlarında çeşitli doğum izinlerini içermektedir.

Oluşturulan politika (yyyy)	2016
Yorum	Politika belgesi resmi olarak 2016 yılında yayımlanmıştır.
Politika gözden geçirildi (yyyy)	2023
Yorum	2023 yılında politika değişmemiştir.

- Bir kurum olarak üniversiteniz, yeni annelerin üniversite derslerine katılmasına olanak tanıyan, öğrenciler için erişilebilir çocuk bakım olanaklarına sahip mi?

- Ücretsiz, ücretli. Kanıt dosyası yüklendi (5_6_4_childcare_facilities_2023.pdf).

Kanıtlar temel olarak, yeni anne olan öğrencilere derse katılım, Üsküdar Üniversitesi'nin anneler ve çalışan öğrenciler için sağladığı çevrimiçi programlar ve kurslar gibi kolaylıklar ve yeni annelerin ders materyallerine erişmesini, öğretim görevlisi ve danışmanla iletişim kurmasını, ders duyurularını takip etmesini, kaydedilen oturumları izlemesini ve eve götürülen sınavları ve ödevleri göndermesini kolaylaştıran STIX ve ALMS (Üsküdar Üniversitesi'nin kullanımı için Öğrenme Yönetim Sistemi) gibi çevrimiçi platformlar açısından ders eğitmenleri ve danışmanları tarafından nasıl yardımcı olunduğunu göstermektedir. Buna ek olarak, Üsküdar Üniversitesi'nde bulunan bebek bakım odaları ile örneklendirilen fiziksel olanaklar da mevcuttur. Öğrenciler ayrıca, bir sonraki soruda ayrıntılı olarak açıklanan, üniversitenin üyeleri ve öğrencileri için indirim sağlayan eğitim kurumları ile yapılan işbirliklerinden de yararlanabilirler. Çocuk bakımı ile ilgili diğer eğitimsel ve uygulamalı hükümler belgede çeşitli başlıklar altında bulunabilir.

- Bir kurum olarak üniversitenizin personel ve öğretim üyeleri için çocuk bakım olanakları var mı?

- Ücretsiz, ücretli. Kanıt dosyası yüklendi (5_6_5_Kindergartens_protocols.pdf).

Üsküdar Üniversitesi kampüsleri içerisinde yer alan eğitim kurumları / kreşler ve çocuk bakımevleri ile yapılan 5 protokol de kanıt niteliğindedir. Üsküdar Üniversitesi'nin İstanbul'un merkezindeki konumu ile öne çıkması nedeniyle Senato, 2023 yılında eğitim kurumları ve kreşlerle imzalanan protokollerin sayısının ve niteliğinin artırılmasının daha verimli olacağına karar vermiştir. Üsküdar Üniversitesi personeli, önemli miktarda indirim sağlayan bu anlaşmalardan rahatlıkla yararlanabilmekte ve çocuklarını Üsküdar Üniversitesi'ne yakın olan kurumlara bırakabilmektedir. Bu anlaşmalara ek olarak, Üsküdar Üniversitesi kampüsleri içinde

tüm personel ve öğrenci annelerin kullanabileceği bebek bakım odaları bulunmaktadır. Bir bütün olarak çocuk bakım olanakları 5.6.4. soruya ilişkin kanıtlarda bulunabilir.

- Bir kurum olarak üniversitenizde, kadın öğrencilerin en az %10'unun katıldığı kadın mentorluk programları var mı?

- Evet. Kanıt dosyası yüklendi (5.6.6.Mentoring Evidence.pdf).

Üsküdar Üniversitesi, kadın öğrencilerin çoğunun katıldığı çeşitli kurumlara ve mentorluk programlarına sahiptir. Kanıtlar, bu çeşitli programları altı başlık altında gösteriyor ve her kategori kendi kanıtlarıyla destekleniyor. Bunlardan ilki Hedef Dostluk Mentorluk Programı; ikincisi Mezunlar Derneği'nin mentorluk mekanizmaları; üçüncüsü mezunlarla yapılan bölüm toplantıları ve çeşitli alanlardaki uzmanlarla yapılan fakülte seminerleri; dördüncü kategori eğitimler, atölye çalışmaları, sosyal inovasyon projeleri, araştırma grupları, STK'lar ve özel sektörle yapılan işbirlikleri; beşincisi Üsküdar Üniversitesi Sağlık, Kültür ve Spor Direktörlüğü'nün mentorluk mekanizması; altıncısı ise Üsküdar Üniversitesi TEDx toplantılarıdır.

- Bir kurum olarak üniversitenizde kadınların mezun olma olasılığı erkeklere kıyasla ölçülüyor/takip ediliyor mu ve aradaki farkı kapatmak için planlar uygulanıyor mu?

- Evet. Kanıt url:

<https://uskudar.edu.tr/uscozum/en/womens-access-to-education>

Kadınların üniversite eğitime erişimi kapsamında Çözüm Odaklı Kadın Sorunları Uygulama ve Araştırma Merkezi (ÜŞÇÖZÜM), her yıl kayıt yaptıran ve mezun olan kız öğrenci sayılarını Kadınların Eğitime Erişimi Takip Çizelgesi (izleme çizelgesi) ile takip etmektedir. Takip çizelgesi, 2023 yılı itibariyle STEM, Tıp ve Sanat ve Beşeri Bilimler/Sosyal Bilimler alanlarında yeni kabul edilen öğrencilerin ve mezun olan öğrencilerin sayı ve oranlarını da içerecek şekilde daha ayrıntılı hale getirilmiştir. Böylece, mezun olan ve olmayanlar arasındaki fark analiz edilerek kadınların mezuniyet oranları izlenmektedir. Bu aynı zamanda bir GEAP faaliyeti olarak gerçekleştirilmekte ve ÜŞÇÖZÜM web sitesinde kamuya açık olarak sunulmaktadır.

- Bir kurum olarak üniversitenizin, ayrımcılığa uğradığını bildirenleri eğitim veya istihdam dezavantajından koruyan bir politikası var mı?

- Evet. Kanıt url:

<https://uskudar.edu.tr/assets/uploads/sayfa/18/file/taciz-yonerge-revize-son-senato-23-01-2020-003.pdf>

Her yıl belirtildiği üzere Üsküdar Üniversitesi'nin ana politikası olan Taciz ve Ayrımcılığın Önlenmesi Yönergesi, tüm öğrenci ve personelin hem istihdam hem de eğitim açısından

ayrımcılık ve tacize karşı korunmasını sağlamaktadır. Ayrıca, Üsküdar Üniversitesi'nin Çözüm Merkezi adında, öğrenci ve çalışanların ayrı ayrı ve gizlilik içinde erişebilecekleri çevrimiçi bir platform olan bir organı bulunmaktadır. Çözüm Merkezi'nin amacı, bildirilen her türlü soru, şikâyet, ihbar vb. bildirimleri tercihe bağlı olarak anonim ya da anonim olmayan bir şekilde kayıt altına almaktır. (<https://cozum.uskudar.edu.tr/>) Son olarak, Üsküdar Üniversitesi'nde çalışan kadın sayısının ÜSÇÖZÜM'ün web sitesinde kamuya açık bir şekilde takip edilmesi, şeffaf ve sorumlu bir veri olarak düzenli bir şekilde sunulduğu için istihdamla ilgili dezavantajların yaşanmasına karşı önleyici bir tedbir olarak görülebilir. ÜSÇÖZÜM Personel Takip Sistemi Linki: <https://uskudar.edu.tr/uscozum/en/uu-staff>

Oluşturulan Politika (yyyy)	2017
Yorum	Yönerge 2017 yılında yayımlanmıştır.
Politika gözden geçirildi (yyyy)	2020
Yorum	Yönerge 2020 yılında gözden geçirilmiştir.

- Bir kurum olarak üniversitenizin, gebe olmayan ebeveynlerin çocuk bakım görevlerine katılabilmesini sağlayarak kadınların katılımını destekleyen bir babalık politikası var mı?
- Evet. Kanıt dosyası yüklendi (5_6_9_İDR.TLM.058 İDARİ VE AKADEMİK PERSONEL İZİN İÇ TALİMATI.pdf).

Oluşturulan Politika (yyyy)	2013
Yorum	Söz konusu politika 2011 yılında oluşturulmuştur.
Politika gözden geçirildi (yyyy)	2023
Yorum	Politika hala aynı versiyon olarak mevcuttur.

Resmi belge, Üsküdar Üniversitesi'nin babalık izni de dahil olmak üzere çalışanın iznine ilişkin düzenlemelerini içeren kanıt olarak sunulmaktadır. Üniversitenin düzenlemeleri, ücretli ve ücretsiz annelik ve babalık izinlerini açıklayan ulusal İş Kanunu ile uyumludur. Babalık izninin yanı sıra, gebe olmayan ebeveynlerin ve bakıcıların çocuk bakımı görevlerine katılımı, soru 5.6.4'te açıklandığı gibi Üsküdar Üniversitesi'nin çocuk bakımı ile ilgili olanaklarıyla ilgilidir. Başka bir deyişle, Üsküdar Üniversitesi'nin destekleyici çabaları, eğitim kurumları ve kreşlerle protokoller yapmak, baba öğrencilerin yanı sıra yeni anne olmuş öğrencilere de derslere erişim ve devam süreçlerinde yardımcı olmak, kampüs içinde bebek bakım odaları sağlamak şeklinde özetlenebilir.